

028235

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

*70% kł. -
mat. w. -
m. g. (całkow.)*

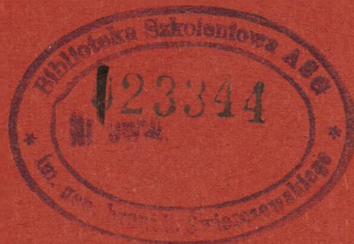
KATEDRA ŁĄCZNOŚCI

TAJNE

Egz. Nr 1

**Temat: ORGANIZACJA I PROWADZENIE
PRZECIWDZIAŁANIA RADIOWEGO W OPERACJI
OBRONNEJ ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ**
(tłumaczenie z rumuńskiego)

028235
BRONIA
BIBLIOTEKA SZTABOWA
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

028235

973

28235

REMBERTÓW

KWIECIEŃ

1961

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego

Wzrost. prot. 12357 *K*

KATEDRA ŁĄCZNOŚCI

~~XXXXXXXXXX~~
Egz. Nr. ... 1

" ORGANIZACJA I PROWADZENIE PRZECIWDZIAŁANIA RADIOWEGO W OPERACJI OBRONNEJ ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ "

/tłumaczenie z rumuńskiego/

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLNIOWEJ
KATEDRY ŁĄCZNOŚCI
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego

+28235

WARSZAWA-REMBERTÓW

k w i e c i e ń

1 9 5 1 r.

Niniejszy artykuł jest tłumaczeniem z języka rumuńskiego, jaki ukazał się w miesięczniku rumuńskim "PROBLEME DE ARTĂ MILITARĂ" nr 5 z 1960r.

W związku z tym, że na temat przeciwdziałania radioelektronicznego nie ma specjalnych instrukcji, a publikacje ukazujące się w wydawnictwach bieżących są skromne, dlatego też każdy artykuł w tej sprawie winien być przedmiotem zainteresowania wszystkich oficerów. W niniejszym tłumaczeniu autor przedstawia, chociaż w sposób dość ogólny, swój pogląd na zagadnienia organizacji i prowadzenia przeciwdziałania środkiem radiowym i radiolokacyjnym, radionawigacyjnym itp.

Pomimo potraktowania przez autora, niektórych zagadnień dość ogólnie, materiał ten w pełni może być wykorzystany przez kadre naukową i słuchaczy Akademii, jako materiał pomocniczy dla studiowania zagadnień przeciwdziałania radioelektronicznego.

T A J N E

Egz.Nr...

ORGANIZACJA I PROWADZENIE PRZECIWDZIAŁANIA RADIOWEGO W OPE-
RACJI OBRONNEJ ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ.^{x/}

Rozwój sił zbrojnych po II-ej wojnie światowej, pojawienie się broni masowej zagłady, ciągłe doskonalenie lotnictwa oraz wzrastająca mechanizacja wojsk, pociągnęły za sobą rozwój i zastosowanie w szerokiej skali i w różnorodnych dziedzinach środków radiotechnicznych.

Środki radiotechniczne są dziś stosowane w siłach zbrojnych dla zapewnienia dowodzenia w postaci różnego rodzaju radiostacji, radiolini, telewizji i innego sprzętu. Przy ich pomocy kierowane są rakiety na odległości setek kilometrów, powoduje się wybuchy pól minowych, prowadzone są samoloty pilotowane i bezpilotowe, jak również kieruje się artylerią przeciwlotniczą i naziemną.

Szczególną rolę spełniają środki radiotechniczne w dziedzinie rozpoznania. I tak stacje radiolokacyjne, hydroakustyczne, telewizyjne oraz aparaty posługujące się promieniami podczerwonymi zapewniają ciągłość rozpoznania na dużych odległościach niezależnie od pory roku i warunków meteorologicznych.

Z uwagi na wielostronne zastosowanie środków radiotechnicznych w warunkach współczesnych, ograniczenie ich skuteczności, jak wskazuje II-ej wojny światowej, może nastąpić przez niszczenie i unieszkodliwienie tych środków npla. Zadania te spełnia przeciwdziałanie radiowe, które jest ważną formą zabezpieczenia operacyjnego wykonywanego w celu uniemożliwienia lub ograniczenia stosowania przez npla środków radiotechnicznych.

---

x/ Tytuł oryginału: ORGANIZAREA SI EXECUTAREA CONTRAACTIUNII RADIO IN OPERATIA DE APARARE A ARMATEI I DE ARME INTRUNITE.

Możemy stwierdzić, że powodzenie operacji obronnej armii ogólnowojskowej będzie zależało w znacznym stopniu od możliwości uniemożliwienia lub ograniczenia stosowania przez wroga środków radiotechnicznych.

Rozwój przemysłu oraz osiągnięcia nauki i techniki radzieckiej oraz nauki i techniki naszej ojczyzny jak również pozostałych krajów obozu socjalistycznego, zapewniły jakościową wyższość środków radiotechnicznych w stosunku do środków konstruowanych w krajach imperialistycznych. Środki te rozwinęły się bardzo znacznie w krajach socjalistycznych i przeniknęły do najbardziej różnorodnych dziedzin działalności ludzkiej.

W ten sposób przy pomocy środków radiotechnicznych zaznajomiono cały świat z sygnałami akustycznymi wysyłanymi z pokładu radzieckiej rakiety kosmicznej, która stała się pierwszą planetą sztuczną, jak również z sygnałami kosmicznymi pierwszego wysłannika ziemskiego - drugiej radzieckiej rakiety kosmicznej, wysłanej na księżyc z zdumiewającą precyzją i pewnością.

Podobnie, przy pomocy środków radiotechnicznych, znajdujących się na wyposażeniu automatycznej stacji międzyplanetarnej na pokładzie trzeciej radzieckiej rakiety kosmicznej, zdołano sfotografować niewidzialną z ziemi stronę księżyca i przesłać zdjęcia z odległości 470.000 km.

O ciągłym rozwoju środków radiotechnicznych, a zwłaszcza o wyższości środków konstruowanych w krajach socjalistycznych świadczy wystrzelenie w dniu 19.08.1960r. w Związku Radzieckim drugiego statku kosmicznego, wyposażonego w środki radiotechniczne i system radiotelewizyjny niezbędny do przekazywania informacji oraz sprowadzenia tego statku na ziemię po zakończeniu programu badań, ustalonego na okres 24 godzin. Jak wiadomo, w chwili gdy statek - satelita wykonywał 18-te okrążenie, dano rozkaz sprowadzenia go z orbity i przy pomocy dużej precyzyjności systemu kierowniczego oraz instalacji hamującej zapewniono lądowanie statku w przewidzianym rejonie.

Rumuńska Partia Robotnicza zwracała i zwraca dużą uwagę na postęp techniczny w ramach rozwoju naszej gospodarki narodowej. Plan gospodarczy na lata 1960-1965 oraz plan perspektywiczny na okres 15-letni, dyskutowany i aprobowany przez III-ci Zjazd partii stawiają przed kadrą techniczną a zwłaszcza przed instytutami naukowo-badawczymi zadanie podniesienia naszej techniki do poziomu techniki światowej.

Zapewni to jednocześnie wyposażenie Sił Zbrojnych RRL w jak najdoskonalsze środki radiotechniczne, umożliwiające skuteczne wykonanie zadań przeciwdziałania radiowego.

I. ORGANIZACJA PRZECIWDZIAŁANIA RADIOWEGO

1. Zasady organizacji

W celu wykonania maksymalnie skutecznego przeciwdziałania radiowego trzeba uwzględnić następujące zasady ogólne:

- organizacja przeciwdziałania radiowego winna być zgodna z myślą przewodnią operacji obronnej oraz zależna od środków przeciwdziałania radiowego znajdujących się w dyspozycji armii ogólnowojskowej. Równocześnie winna uwzględnić system radiotechniczny npla. Przestrzeganie tej zasady jest niezbędne dla zapewnienia pełnej koordynacji wysiłku przeciwdziałania radiowego z celami operacji obronnej armii ogólnowojskowej;
- wykonanie gruntownego i ciągłego rozpoznania systemu radiotechnicznego npla w celu określenia najważniejszych obiektów tego systemu;
- masowe i niespodziewane wykonanie przeciwdziałania radiowego na głównych kierunkach i w najbardziej decydujących momentach operacji obronnej. Masowe i niespodziewane zastosowanie środków przeciwdziałania radiowego nie pozwoli nplowi na podjęcie

odpowiednich kroków ochronnych i pozbawi go dowództwa w głównych momentach operacji; zastosowanie środków przeciwdziałania radiowego na kierunku /kierunkach/ najważniejszym i w decydujących momentach operacji obronnej wynika z faktu, że siły i środki przeciwdziałania radiowego, znajdujące się w dyspozycji armii ogólnowojskowej, nie zezwalają na równoczesne unieszkodliwienie całego systemu radiotechnicznego npla, wobec czego winny być wybrane i unieszkodliwiane te środki, które spełniają najważniejszą rolę w różnych momentach operacji;

- scentralizowane dowodzenie wszystkimi siłami i środkami przeciwdziałania radiowego oraz uzgodnienie przeciwdziałania radiowego z działaniami wojsk w okresie operacji obronnej. Wykonanie przeciwdziałania radiowego w ścisłym związku z działaniami wojsk wymaga, by planowanie i wykonanie przeciwdziałania radiowego było zgodne z stawianymi celami i zapewniało zastosowanie środków przeciwdziałania radiowego na bezpośrednią korzyść walce lub operacji;
- zachowanie pewnej rezerwy sił i środków przeciwdziałania radiowego; w warunkach stosowania broni masowej zagłady przez npla, środki przeciwdziałania radiowego są narażone na straty podobnie jak inne środki. Dla zapewnienia ciągłości przeciwdziałania radiowego niezbędne jest stworzenie rezerwy sił i środków przeciwdziałania radiowego.

Zasady te winny być przestrzegane przez wszystkich dowódców oraz sztaby zajmujące się organizowaniem i planowaniem przeciwdziałania radiowego.

Podczas stosowania tych zasad należy każdorazowo uwzględnić sytuację taktyczno-operacyjną, istniejące środki przeciwdziałania, szczególne cechy terenu oraz ilość i jakość środków radiotechnicznych npla.

2. Zadania przeciwdziałania radiowego

W operacji obronnej armii ogólnowojskowej przeciwdziałanie radiowe spełnia następujące zadania:

- niszczenie i unieszkodliwienie najważniejszych środków radiotechnicznych npla przy pomocy ognia artylerii i moździerzy, broni atomowej, rakiet, lotnictwa oraz pododdziałów desantu powietrznego;
- unieszkodliwianie lub ograniczanie funkcjonowania środków radiowych i radiolokacyjnych npla przez zakłócanie radiowe;
- pokrywanie przez zakłócanie radiolokacyjne wojsk i ważnych obiektów - w celu uniemożliwienia celnego bombardowania przez lotnictwo npla;
- organizowanie maskowania przeciwradiolokacyjnego wojsk i obiektów przeciwko obserwacji radiolokacyjnej prowadzonej przez stacje naziemne lub zainstalowane na pokładzie samolotów.

Oprócz tych zadań, na korzyść armii ogólnowojskowej prowadzącej operację obronną, część zadań przeciwdziałania radiowego realizują sztab frontu oraz armii lotniczej.

W dalszym ciągu będziemy analizowali zadania przeciwdziałania radiowego wykonywane przez armię ogólnowojskową w operacji obronnej.

Likwidowanie i unieszkodliwianie środków radiotechnicznych npla

Likwidowanie i unieszkodliwianie najważniejszych obiektów radiotechnicznych npla jest zadaniem szczególnie ważnym w przeciągu całej operacji obronnej.

Spełnienie tego zadania sprowadza się do:

- wykrycia rejonu dyslokacji środków radiotechnicznych;
- uderzenia w te środki przy pomocy artylerii, rakiet i lotnictwa.

Wykrywanie środków radiotechnicznych npla, danych taktyczno-technicznych tych środków oraz sposobów ich wykorzystania, jest realizowane przy pomocy różnych form rozpoznania. Jednak główną rolę spełnia rozpoznanie radiowe, dysponujące technicznymi środkami rozpoznania.

Organizacją rozpoznania radiowego zajmuje się szef rozpoznania armii. Rozpoznanie winno mieć charakter ciągły, zwłaszcza na najważniejszych kierunkach obrony oraz kierunkach przewidywanych przeciwuderzeń. W celu uzyskania na czas danych dostarczanych przez rozpoznanie, niezbędne jest organizowanie i utrzymanie ścisłego współdziałania między rozpoznaniem a środkami wykonywującymi zadanie likwidowania i unieszkodliwiania obiektów radiotechnicznych, oraz innymi środkami przeciwdziałania radiowego.

Likwidowanie i unieszkodliwianie środków radiotechnicznych npla wykonuje, jak już powiedziano, artyleria, moździerze, broń atomowa, rakiety i lotnictwo. W zależności od sytuacji operacyjnej zadanie niszczenia tych obiektów może być wykonane również przez pododdziały desantu powietrznego.

Artyleria i moździerze niszczą oraz unieszkodliwiają w granicach zasięgu danego sprzętu, środki radiotechniczne npla, rozlokowane z reguły na głębokości wielkich jednostek działających w pierwszym rzucie korpusów armijnych. Do wykonania tego zadania mogą być używane grupy artylerii pułkowej, dywizyjnej i grupa artylerii armijnej. Wykonując zadanie dezorganizowania dowodzenia npla, artyleria niszczy i unieszkodliwia, zarówno w okresie organizowania jak i w czasie trwania operacji, najważniejsze stacje zakłócające, radiostacje i radiolinie, węzły radiowe, stacje radiolokacyjne artylerii polowej npla, stacje wykrywania celów dla artylerii atomowej oraz pociski taktyczne niekierowane.

Rakiety niszczą i unieszkodliwiają najważniejsze środki radiotechniczne ugrupowania ofensywnego npla /węzły radiolokacyjne, stacje radionawigacji, ośrodki i posterunki kierujące lotnictwem/.

Lotnictwo wspierające otrzymuje zadanie niszczenia i unieszkodliwienia punktów dowodzenia, punktów naprowadzających bombowce na cele naziemne, ośrodków kierujących raketami plot jak również innych ważnych obiektów radiotechnicznych na głębokości operacyjnej.

W okresie przygotowawczym operacji obronnej należy niszczyć i unieszkodliwiać, natychmiast po wykryciu u npla stacje radiolokacyjne stosowane do wykrywania celów powietrznych i naziemnych, stacje obsługujące środki napadu atomowego oraz bliskie systemy radionawigacji.

Specjalne pododdziały mogą być wyrzucane w postaci desantu na tyłach npla do 150-200 km i stosowane do niszczenia środków radiotechnicznych npla, a w pierwszym rzędzie środków naprowadzających rakiety i bombowce na cele naziemne, kierujących środkami oplot oraz najważniejszych radiostacji.

Do wykonania tych zadań, pododdziały te muszą być zawczasu wyszkolone i przygotowane do prowadzenia działań na tyłach npla.

W warunkach gdy npl uruchamia w ugrupowaniu własnych wojsk /zwłaszcza w rejonach dyslokacji węzłów łączności/ nadajniki zakłócające z dookólną charakterystyką promieniowania, niszczenie ich wykonują grupy specjalnie przeznaczone do tego celu.

Zakłócenia radiowe

Zakłócenia radiowe mają na celu unieszkodliwienie lub ograniczanie działania środków radiowych i radiolinowych npla.

Dla wykonania zakłóceń radiowych, armia ogólnowojskowa otrzymuje zazwyczaj od frontu batalion zakłóceń radiowych, który może być zorganizowany następująco:

- kompania dowodzenia;
- kompania zakłóceń radiowych wyposażona w 25-30 radiostacji /nadajniki/ zakłócających na falach ultrakrótkich, które mogą wykonywać zakłócenia łącz radiowych na głębokości 10-15 km w ugrupowaniu npla;

- kompania zakłóceń radiowych wyposażona w 14-16 radiostacji /nadajniki/ zakłócających na falach krótkich, mogących wykonać zakłócenia łącz radiowych na głębokości 40-50 km w ugrupowaniu npla;
- kompania zakłóceń łączności radioliniowej wyposażona w 10-12 stacji zakłócających radiolinie i 4-5 namierników radiowych mogących unieszkodliwić łączność radioliniową npla na głębokość 10-15 km;
- kompania podsłuchu i korekcji wyposażona w następujące środki:
  - 28-30 radiodbiorników
  - 3-4 namierniki radiowe na fale krótkie
  - 3-4 namierniki radiowe na fale ultrakrótkie.

Batalion zakłóceń radiowych jest podporządkowany sztabowi armii, a bezpośrednio szefowi łączności armii, od którego otrzymuje zadania.

Pragnąc poznać możliwości, jakie posiada batalion zakłóceń radiowych, uwzględnimy następujące dane:

- stacja zakłóceń radiowych na falach ultrakrótkich lub krótkich może unieszkodliwić 2-3 sieci /kierunki/ radiowe npla;
- stacja zakłóceń radioliniowych może unieszkodliwić jedno łącze radioliniowe npla;
- odbiornik radiowy może nadzorować najwyżej 4-5 sieci lub kierunków radiowych.

Z analizy powyższych danych wynika, że jednocześnie mogą być zakłócone 50-90 sieci radiowych na falach ultrakrótkich, 28-48 sieci radiowych na falach krótkich i 10-12 łącz radioliniowych.

W wypadku gdy npl przechodzi do działań zaczepnych, mając w pierwszym rzucie operacyjnym dwa korpusy armijne, całość najważniejszych łącz radiowych wynosiłaby 406 sieci radiowych na falach ultrakrótkich, 60 sieci radiowych na falach krótkich oraz 70 łącz radioliniowych.

Wszystkie te sieci radiowe nie muszą być zakłócone jednocześnie na początku operacji obronnej, ponieważ nie jest to możliwe ani potrzebne z następujących względów:

- niektóre wielkie jednostki znajdują się w drugim rzucie lub odwodzie;
- npl nie rozpocznie pracy równocześnie we wszystkich sieciach radiowych wyszczególnionych wyżej lecz stopniowo, w miarę jak jego siły i środki będą wchodziły do walki;
- nasze rozpoznanie radiowe będzie wykrywało sieci radiowe npla w miarę jak jego radiostacje będą rozpoczynały pracę.

Zakłócenia radiowe będą unieszkodliwiałały najważniejsze sieci radiowe wchodzące w skład wielkich jednostek działających zwłaszcza na kierunku głównego wysiłku obrony armii ogólnowojskowej.

W wypadku gdy ilość specjalnych stacji zakłócających jest niewystarczająca oraz gdy wyjątkowo armia nie otrzymuje specjalnych pododdziałów zakłóceń radiowych, można również wykorzystać radiostacje będące na wyposażeniu; jednak stacje te muszą być zaopatrzone w urządzenia modułujące szumy /urządzenia zakłócające/. Z reguły moc radiostacji przeznaczonych do zakłóceń radiowych winna przekraczać moc radiostacji, które mają być zakłócone.

Batalion zakłóceń radiowych pracuje na podstawie danych dostarczanych przez rozpoznanie radiowe, dotyczących rozmieszczenia radiostacji i radiolinii, danych taktyczno-technicznych, częstotliwości pracy itd.

Wynika stąd szczególne znaczenie skutecznego rozpoznania radiowego dla realizowania zakłóceń radiowych, jak również znaczenie współdziałania między pododdziałami rozpoznania radiowego i zakłóceń radiowych.

Ze składu batalionu zakłóceń radiowych są organizowane: grupa zakłóceń radiowych na falach krótkich; grupa zakłóceń radiowych na falach ultrakrótkich; grupa zakłóceń radiolinii i telewizji.

Ze składu grupy zakłóceń radiowych na falach krótkich wydziela się z reguły dwie lub więcej podgrup zakłóceń radiowych na falach krótkich, które są rozmieszczane na głównych kierunkach obrony armii, na dominujących punktach terenowych, w odległości 10-15 km od przedniego skraju własnego ugrupowania.

Podobnie ze składu grup zakłóceń radiowych na falach ultrakrótkich, w zależności od mocy nadajników, wydziela się dwie lub więcej podgrup zakłóceń radiowych na falach ultrakrótkich, które są z reguły rozmieszczane również na głównych kierunkach obrony armii, na dominujących punktach terenowych, w odległości 2-3 km od przedniego skraju własnego ugrupowania.

Oprócz tego, w dyspozycji szefa łączności armii musi się znajdować odwód nadajników zakłóceń radiowych na falach krótkich i ultrakrótkich, służący do uzupełnienia i wzmocnienia podgrup.

W skład grupy zakłóceń radiowych mogą wejść: stacja zakłócająca, punkt odbiorczy, grupa operacyjna, węzeł łączności oraz baza namiaru radiowego. Przy ustalaniu ilości stacji zakłócających, należy pamiętać o spełnianym zadaniu, wiedząc, że jedna stacja zakłóceń radiowych może zakłócać najwyżej dwie lub trzy sieci albo kierunki radiowe.

Stacje namiaru radiowego batalionu zakłóceń radiowych są ugrupowane następująco: pracujące na falach krótkich w odległości 10-15 km, zaś na falach ultrakrótkich w odległości 3-5 km od przedniego skraju własnego ugrupowania. Odległość między dwoma stacjami namiaru radiowego, pracującymi na falach ultrakrótkich, wynosi 8-10 km, zaś między tymi, które pracują na falach krótkich 20-30 km.

Podgrupy zakłóceń radiowych działają na podstawie zadań otrzymywanych od szefa łączności armii oraz na podstawie wyciągu z planu zakłóceń radiowych.

Natychmiast po rozpoczęciu ofensywy npla oraz w całym okresie trwania operacji obronnej, na podstawie danych dostarczanych przez rozpoznanie radiotechniczne,

podgrupy zakłóceń radiowych rozpoczynają zakłócenia radiowe na falach krótkich i ultrakrótkich, skierowane przeciwko radiostacjom i radioliniom wchodzącym w skład jednostek i wielkich jednostek uczestniczących bezpośrednio w walce. Środki zakłóceń radiowych winny być stosowane w sposób zesrodkowany na głównym kierunku obrony armii.

Zakłócenia radiowe winny być wykonywane jedynie w ważnych sieciach i kierunkach radiowych, czyli w tych kierunkach, których unieszkodliwienie w określonym momencie operacji stwarza największe trudności w dowodzeniu wojskami npla. W tym celu będą zakłócać przede wszystkim sieci i kierunki radiowe dowodzenia i współdziałania w ramach jednostek i wielkich jednostek npla, znajdujących się na głównym kierunku obrony.

W czasie wykonywania zadania, grupa /podgrupa/ zakłóceń radiowych na falach krótkich i ultrakrótkich winna współdziałać z grupą zakłóceń wyższego szczebla, grupami zakłóceń radiowych sąsiednimi a zwłaszcza z pododdziałami specjalnymi rozpoznania radiowego, dostarczającymi informacji dotyczących łącz radiowych npla.

Przegrupowanie podgrup zakłóceń radiowych w głąb obrony następuje w zależności od postępów natarcia npla. Podczas przegrupowania należy zwracać uwagę na to, by nie znalazły się jednocześnie w ruchu wszystkie podgrupy zakłóceń radiowych na falach krótkich i ultrakrótkich; przegrupowanie winno się odbywać stopniowo, w celu zapewnienia ciągłości zakłóceń radiowych w czasie trwania operacji.

Podczas wykonywania przeciwuderzenia armii, wskazane jest by większość podgrup zakłóceń radiowych stosowano do unieszkodliwiania sieci i kierunków radiowych npla, znajdujących się w pasie przeciwuderzenia. Przegrupowanie podgrup zakłóceń radiowych, w czasie przeciwuderzenia, następuje tak by zapewniało ciągłość zakłóceń radiowych, aż do wykonania zadania.

W celu zorganizowania i zrealizowania zakłóceń radiowych, oddział łączności współdziałając z oddziałem operacyjnym i rozpoznawczym, opierając się na wytycznych

przeciwdziałania radiowego wyższego szczebla, decyzji dcy armii oraz wskazówkach szefa sztabu, opracowuje plan zakłóceń radiowych. Pododdziały zakłóceń radiowych otrzymują wytyczne na podstawie tego planu.

Plan zakłóceń radiowych winien być stale uzupełniany nowymi danymi, uzyskiwanymi w czasie trwania operacji obronnej.

Zakłócenia radiolokacyjne, radionawigacyjne oraz łączność lotnictwa npla na falach ultrakrótkich

Szerokie zastosowanie radiolokacji przez npla stworzyło konieczność poszukiwania odpowiednich środków przeciwdziałających. Walka przeciwko radiolokacji polega na organizowaniu i prowadzeniu rozpoznania stacji radiolokacyjnych, npla, zakłócaniu ich, maskowaniu przeciwradiolokacyjnym oraz niszczeniu tych środków.

Rozpoznanie stacji radiolokacyjnych naziemnych i powietrznych npla ma na celu określenie ich miejsc rozmieszczenia, danych taktyczno-technicznych, sposobów używania w walce itd.

Zadania te spełniają specjalne pododdziały rozpoznania radiolokacyjnego /którymi kieruje szef rozpoznania armii/, środki rozpoznania radiolokacyjnego artylerii naziemnej, artylerii plot i lotnictwa.

Lotnictwo i artyleria plot rozpoznaje stacje radiolokacyjne umieszczone na pokładach samolotów bombowych npla; środki rozpoznawcze winny określić dane niezbędne do prowadzenia zakłóceń radiolokacyjnych.

Zakłócenia radiolokacyjne są organizowane przeciwko stacjom radiolokacyjnym znajdującym się na samolotach bombowych npla, dla udaremnienia celnego bombardowania elementów ugrupowania operacyjnego armii oraz innych ważnych obiektów znajdujących się w pasie obrony armii.

Zakłócenia radiolokacyjne mogą być czynne lub bierne. Czynne zakłócenia radiolokacyjne są wykonywane przez pododdziały zakłóceń radiolokacyjnych.

Dla wykonania zakłóceń radiolokacyjnych, armia ogólnowojskowa winna otrzymać od frontu batalion zakłóceń radiolokacyjnych, który może być zorganizowany następująco:

- kompania dowodzenia zabezpieczająca łączność służbową oraz dysponująca 2-3 stacjami radiolokacyjnymi do wykrywania celów powietrznych;
- 2-3 kompanie zakłóceń radiolokacyjnych, wyposażonych w około 28-42 stacji zakłóceń radiolokacyjnych;
- kompania zakłóceń radionawigacji, wyposażona w 3-5 stacji zakłóceń radionawigacji;
- kompania zakłóceń łącz lotniczych na falach ultrakrótkich. Batalion ten może wykonać jedno z następujących zadań:
  - pokrycie zakłóceniami radiolokacyjnymi pasa terenowego o szerokości 90 km i głębokości 10 km;
  - pokrycie zakłóceniami radiolokacyjnymi dziewięciu obiektów punktowych /SD, ważne magazyny itd./;
  - pokrycie 3 obiektów o dużej powierzchni /rejonów koncentracji, rubież rozwinęcia do przeciwdzierzeń itp./.

Oprócz tych zadań batalion może unieszkodliwić jednocześnie 4 relacje radionawigacji i do 18 łącz lotniczych na falach ultrakrótkich.

W operacji obronnej, armia ogólnowojskowa winna pokryć przeciwko celnemu bombardowaniu: rejon stanowisk ogniowych i ześrodkowań rakiet oraz artylerii stosującej pociski atomowe, rejon ugrupowań wielkich jednostek drugiego rzutu, rubież rozwinęcia do przeciwdzierzeń, stanowisko dowodzenia armii oraz inne ważne obiekty znajdujące się w pasie obrony armii /mosty, węzły komunikacyjne itd./.

Dowódca armii ogólnowojskowej winien w swej decyzji określić elementy ugrupowania operacyjnego oraz inne ważne

obiekty, które mają być pokryte zakłóceniami radiolokacyjnymi.

Bezpośrednim organizatorem zakłóceń radiolokacyjnych, skierowanych przeciwko stacjom radiolokacyjnym znajdującym się na pokładach samolotów npla, jest szef oplot armii, któremu jest podporządkowany batalion zakłóceń radiolokacyjnych.

Przedsięwzięcia te wchodzi w skład planu oplot. Z uwagi na wykonywane zadania batalion zakłóceń radiolokacyjnych organizuje grupy zakłóceń, w skład których zazwyczaj wchodzi: pewna zmienna ilość stacji zakłóceń radiolokacyjnych mających udaremnić celne bombardowanie ważnych obiektów oraz stacje zakłóceń łącz radiowych na falach ultrakrótkich lotnictwa npla.

Zakłócenia stacji radiolokacyjnych znajdujących się na pokładach samolotów npla, są wykonywane na podstawie danych rozpoznania radiowego, począwszy od odległości 60-70 km od stanowisk stacji zakłócających.

Jeżeli pokrywa się zakłóceniami obiekty punktowe o stosunkowo małej powierzchni /SD, mosty, itp/, wówczas środki zakłóceń radiolokacyjnych ze składu grupy są rozmieszczane w plutonach, w odległości nie mniejszej niż 2,5-3 km od środka obiektu, na kierunku spodziewanego nalotu npla.

W wypadku pokrywania zakłóceniami radiolokacyjnymi obiektów o dużej powierzchni /rejonów koncentracji, rubieży rozwinięcia, itd./ oraz przypuszczalnego ^{czołowego} kierunku nalotu, plutony zakłóceń radiolokacyjnych grupują się w odległości 5-8 km od pokrywanego obiektu; odległości między plutonami winny wynosić do 10 km.

W czasie trwania operacji grupy zakłóceń radiolokacyjnych zapewniają ciągłość zakłóceń radiolokacyjnych nad przydzielonymi obiektami.

Dla zabezpieczenia przeciwuderzenia armii, grupy zakłóceń rozmieszczają się w odległości 8-10 km od ostatniej rubieży rozwinięcia do przeciwuderzenia.

Zakłócenia radiolokacyjne, skierowane przeciwko systemom radionawigacyjnym npla, wykonywane są na odległość 200 km i więcej.

Wykonanie zakłóceń radionawigacyjnych wymaga rozpoznania pracy stacji naziemnych, wchodzących w skład systemu radionawigacji npla. Zadanie to wykonuje m.in. lotnictwo rozpoznawcze, dostarczające pododdziałom zakłóceń radionawigacyjnych danych dotyczących pracy; samoloty rozpoznawcze przekazują niezbędne dane drogą radiową na ziemię.

Stacje zakłóceń radionawigacyjnych rozmieszczone są oddzielnie od stacji zakłóceń radiolokacyjnych, zgodnie z danymi dotyczącymi systemów radionawigacji npla, które mają być unieszkodliwiane.

Zakłócenia łącz radiowych na falach ultrakrótkich lotnictwa npla mają na celu unieszkodliwienie łącz radiowych na falach ultrakrótkich lotnictwa taktycznego npla, służących dla dowodzenia i współdziałania z wojskami lądowymi. Do wykonania tego zadania stosowane są naziemne radiostacje zakłócające.

Maskowanie przeciwradiolokacyjne wojsk i obiektów

W operacji obronnej, armia ogólnowojskowa wykonuje maskowanie przeciwradiolokacyjne wojsk i głównych obiektów przed naziemną i powietrzną obserwacją radiolokacyjną npla.

Maskowanie przeciwradiolokacyjne stanowi część składową maskowania wojsk. Jest ono organizowane przez dowódców wszystkich szczebli wraz z innymi formami maskowania i realizowane zarówno w trakcie przygotowania jak i w czasie trwania operacji obronnej.

Maskowanie przeciwradiolokacyjne jest wykonywane do głębokości 20 km od przedniego skraju własnych wojsk przeciwko rozpoznaniu stacji radiolokacyjnych naziemnych i powietrznych, zaś na głębokościach większych jedynie przeciwko rozpoznaniu stacji radiolokacyjnych umieszczonych na pokładach samolotów.

Front dysponuje specjalnymi batalionami maskowania przeciwradiolokacyjnego, które wykonują zadania zgodnie z planem maskowania. Front może przekazać armii ogólnowojskowej część batalionu maskowania przeciwradiolokacyjnego albo może przekazać armii cały batalion, w którym to wypadku zadania tego batalionu będą planowane przez armię a zarazem włączone do planu maskowania frontu.

Batalion ten może pozorować rejony koncentracji trzech dywizji lub maskować drogi o długości 135 km.

W operacji obronnej armii ogólnowojskowej najważniejszymi obiektami podlegającymi maskowaniu są: rejony ugrupowania drugiego rzutu /odwód armii/, stanowiska ogniowe i zesrodzkodowania rakiet i artylerii stosującej pociski atomowe, SD, główne składy armii, węzły komunikacyjne itd.

Głównym środkiem maskowania przeciwradiolokacyjnego są reflektory odbijające, różnych typów i wielkości.

W maskowaniu przeciwradiolokacyjnym stosowane są następujące metody: maskowanie ukrywające, maskowanie wprowadzające w błąd, maskowanie pozorujące.

Przy organizowaniu maskowania przeciwradiolokacyjnego, a zwłaszcza maskowania pozorujące, konieczne jest uwzględnienie stopnia widzialności różnych obiektów i pozorów przez npla przy pomocy stacji radiolokacyjnych, ściślej mówiąc, należy poznać kontrast radiolokacyjny stwarzany przez różne obiekty oraz tło otaczającego terenu na ekranie stacji radiolokacyjnej.

Studia i badania eksperymentalne, prowadzone do chwili obecnej w tej dziedzinie, nasuwają następujące ważniejsze wnioski:

- powierzchnie metalowe odbijają fale elektromagnetyczne najintensywniej i w różnym stopniu dla wszystkich metali;
- powierzchnie niemetalowe odbijają fale radiowe o wiele słabiej niż powierzchnie metalowe;
- śnieg znacznie zmniejsza zdolność odbijania terenu, zaś technika bojowa jest dobrze widoczna w zimie na tle śniegu;

- pasy startowe o dużych rozmiarach są widoczne na ekranie radiolokacyjnym w postaci linii ciemnych wówczas gdy są betonowe lub asfaltowe, w postaci linii jaśniejszych od tła - gdy są pokryte płytami metalowymi.

W celu sporządzenia planu maskowania przeciwradiolokacyjnego niezbędne jest uprzednie obserwowanie przy pomocy lotnictwa wszystkich obiektów znajdujących się w pasie obrony armii, mających podlegać maskowaniu; po wykonaniu przedsięwzięć maskowania przeciwradiolokacyjnego /zwłaszcza w okresie przygotowania operacji obronnej/ konieczne jest sprawdzenie skuteczności tego maskowania.

Jednym z najważniejszych zadań maskowania przeciwradiolokacyjnego jest budowanie obiektów pozornych. Przy tworzeniu obiektów i dozorów pozornych przy pomocy reflektorów odbijających, należy mieć na uwadze, że obiekty i dozory pozorne winny być rozmieszczone w odległości nie większej niż 8-10 km od prawdziwych, w celu dania nplowi możliwie największego wrażenia realności.

W czasie trwania operacji obronnej, maskowanie przeciwradiolokacyjne spełnia szczególnie ważną rolę w ukrywaniu ruchów wielkich jednostek wykonujących przeciwuderzenie, rubieży rozwinięcia do przeciwuderzenia, jak również manewru głównych elementów ugrupowania operacyjnego armii.

Przedsięwzięcia maskowania przeciwradiolokacyjnego włączone są w plan zabezpieczenia inżynierskiego oraz realizowane przez wojska inżynierskie, inne rodzaje wojsk oraz jednostki specjalne przeznaczone do tych celów.

II. PLANOWANIE PRZECIWDZIAŁANIA RADIOWEGO W OPERACJI OBRONNEJ ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ

Planowanie przeciwdziałania radiowego w operacji obronnej armii ogólnowojskowej stanowi element niezwykle ważny ze względu na to, że działając w sposób jak najbardziej zorganizowany przeciwko systemowi radiotechnicznemu npla,

osłabiamy jego siłę uderzenia i tym samym zapewniamy większą skuteczność własnej obrony.

Dowódca armii ogólnowojskowej jest odpowiedzialny za zorganizowanie i realizację przedsięwzięć przeciwdziałania radiowego.

Przed podjęciem decyzji, dca może zażądać od sztabu i dowódców rodzajów wojsk /zwłaszcza tych, którym są podporządkowane pododdziały przeciwdziałania radiowego/ niektórych danych, a mianowicie:

od szefa rozpoznania:

- ugrupowanie i stan ogólny npla, który będzie nacie-
rał w pasie obrony armii, oraz organizacja systemu
radiotechnicznego npla /radio, radiolinie itd./;
- zadania rozpoznania radiowego, na jakim kierunku
i w jakich rejonach będzie organizowane;
- propozycje odnośnie niszczenia środków radiotech-
nicznych wykrytych u npla oraz ewentualne żądania
dotyczące ustalenia rejonów rozmieszczenia innych
środków radiotechnicznych npla, które ze względu
na swoje znaczenie winny być zniszczone.

Od szefa oddziału operacyjnego:

- możliwości własnych sił i środków przeciwdziałania
radiowego oraz propozycje dotyczące ich życia;
- działania bojowe własnych wojsk, które mają być za-
bezpieczone przeciwdziałaniem radiowym i jakimi
środkami;
- zadania, jakie winny być wykonane przez poszczegól-
ne rodzaje wojsk w zakresie przeciwdziałania radio-
wego w okresie przygotowania i w czasie trwania
operacji obronnej.

Od szefa łączności:

- wnioski dotyczące sposobu użycia i rozmieszczenia
środków radiowych i radioliniowych npla oraz za-
kłóceń radiowych wykonywanych przez npla.

Od szefa oplot:

- stan pododdziałów zakłóceń radiolokacyjnych oraz ich możliwości;
- zadania stojące przed pododdziałami zakłóceń radiolokacyjnych, przydzielonych armii na czas operacji obronnej.

Od szefa wojsk inżynierskich:

- sposób użycia sił /środków/ będących w dyspozycji do zorganizowania maskowania przeciwradiolokacyjnego, a w razie potrzeby również prośby o środki dodatkowe;
- czas, w którym będą wykonane zadania maskowania przeciwradiolokacyjnego.

W niektórych wypadkach dane te - w całości lub częściowo - mogą być zebrane od poszczególnych oddziałów i rodzajów wojsk przez oddział operacyjny, za pośrednictwem oficera przeciwdziałania radiowego, po czym są przedstawione dowcy armii ogólnowojskowej przez szefa sztabu lub szefa oddziału operacyjnego.

W celu zorganizowania przeciwdziałania radiowego, dowca armii ogólnowojskowej daje szefowi sztabu następujące wytyczne:

- zadania przeciwdziałania radiowego;
- wysiłek przeciwdziałania radiowego oraz działania bojowe, które należy zabezpieczyć przeciwdziałaniem radiowym;
- zadania rodzajów wojsk armii w zakresie przeciwdziałania radiowego;
- obiekty, które należy wykryć i unieszkodliwić;
- termin rozpoczęcia i zakończenia zwalczania środków radiotechnicznych zgodnie z działaniami bojowymi wojsk.

Szef sztabu odpowiada za organizację, planowanie i prowadzenie przeciwdziałania radiowego, kierując się wytycznymi dowcy armii.

Rozwijając wytyczne zawarte w decyzji dcy armii, szef sztabu armii daje wskazówki w zakresie przeciwdziałania radiowego drom i szefom oddziałów, precyzując środki jakie mają być zastosowane na poszczególnych etapach operacji obronnej.

Na podstawie wytycznych odnośnie przeciwdziałania radiowego otrzymanych ze szczebla wyższego, decyzji dcy armii oraz wskazówek zawartych w niej w sprawie organizacji przeciwdziałania radiowego, oddział operacyjny opracowuje plan przeciwdziałania radiowego. W opracowaniu tego planu udział biorą: przedstawiciele oddziału rozpoznania, łączności, szefa opłot, dcy artylerii, wojsk inżynierskich oraz armii lotniczej wspierającej działania armii ogólnowojskowej.

Plan przeciwdziałania radiowego opracowany jest zazwyczaj graficznie na mapie. Może być opracowany również w formie tekstualnej.

Praktyka ćwiczeń aplikacyjnych wykazała, że plan opracowany w formie tekstualnej mimo, że jest bardziej szczegółowy, jednak traci na przejrzystości. W czasie trwania operacji nadaje się lepiej plan przeciwdziałania radiowego w formie graficznej, na mapie z legendą. Wyższość formy graficznej polega na tym, że odzwierciedla wszystkie środki przeciwdziałania radiowego rozmieszczone odpowiednio w terenie zgodnie z konkretną sytuacją operacyjną.

Plan przeciwdziałania radiowego opracowany w formie graficznej winien zawierać następujące elementy:

- ugrupowanie npla, jego możliwości zaczepne ze wskazaniem wielkich jednostek działających w pasie obronnym armii, środki radiotechniczne wykryte u npla;
- strukturę obrony armii;
- ugrupowanie sił i środków przeciwdziałania radiowego, manewr tych sił i środków w czasie trwania operacji obronnej oraz rejony działania każdego środka przeciwdziałania radiowego;

- środki radiotechniczne npla, które będą niszczone przy pomocy ognia artylerii, moździerzy, rakiet i lotnictwa;
- środki maskowania przeciwradiolokacyjnego wojsk oraz głównych obiektów, znajdujących się w pasie obronnym armii.

Poza tym na mapie opisuje się w formie legendy cel i zadania przeciwdziałania radiowego; siły i środki przeciwdziałania radiowego, sposób ich użycia i podział oraz wyjaśnienia znaków umownych.

Plan przeciwdziałania radiowego podpisuje szef sztabu i szef oddziału operacyjnego oraz zatwierdza dca armii ogólnowojskowej.

W czasie trwania operacji obronnej, plan przeciwdziałania radiowego winien być uzupełniany wszystkimi otrzymywanymi danymi. Zmiany i uzupełnienia winny być wprowadzone w zależności od konkretnej sytuacji operacyjnej. W tym celu niezbędna jest ścisła współpraca między oddziałem operacyjnym, rozpoznawczym i łączności oraz między tymi oddziałami a sztabami sąsiednimi i szczebla wyższego.

Na podstawie ^{plenu/}przeciwdziałania radiowego, poszczególne rodzaje wojsk ujmują zagadnienia przeciwdziałania radiowego w swoich planach. I tak:

- Szef łączności opracowuje plan zakłóceń radiowych, obejmujący sposoby przygotowania i wykonania zakłóceń radiowych, radioliniowych i telewizyjnych.

- Szef oplot ujmuje w planie oplot zadania związane z zakłóceniami radiolokacyjnymi, zakłóceniami radionawigacyjnymi oraz zakłóceniami łącz radiowych na falach ultra-krótkich lotnictwa npla.

- Sztab dztwa artylerii ujmuje w planie działań bojowych artylerii zadania dotyczące niszczenia środków radiotechnicznych wykrytych u npla.

- Szef wojsk inżynieryjnych ujmuje w planie zabezpieczenia inżynieryjnego zadania maskowania przeciwradiolokacyjnego wojsk i głównych obiektów. W niektórych warunkach wskazane jest sporządzenie oddzielnego planu maskowania przeciwradiolokacyjnego.

- Szef rozpoznania, któremu podporządkowuje się pododdziały rozpoznania radiowego, organizuje i wykonuje rozpoznanie radiostacji, stacji radioliniowych, radiolokacyjnych oraz stacji zakłócających npla, zabezpieczając przekazywanie uzyskanych danych własnym środkiem przeciwdziałania radiowego oraz wojskom niszczącym i unieszkodliwiającym obiekty radiotechniczne npla.

Dowódcy rodzajów wojsk oraz szefowie oddziałów dają wytyczne podległym im specjalnym pododdziałom przeciwdziałania radiowego. W czasie trwania operacji obronnej zabezpieczają oni dowodzenie środkami przeciwdziałania zgodnie z planem przeciwdziałania radiowego, decydują armii i wytycznymi szefa sztabu.

Na podstawie planu przeciwdziałania radiowego, szef sztabu armii daje wielkim jednostkom znajdującym się na głównym i drugim pasie obrony, wytyczne przeciwdziałania radiowego, które zawierają:

- wspierające środki przeciwdziałania radiowego /w warunkach gdy wielka jednostka wykonuje ważne zadanie i działa daleko od głównych sił armii/;
- zadania przeciwdziałania radiowego przypadające w udziale wielkim jednostkom i dotyczące niszczenia i unieszkodliwienia środków radiotechnicznych npla za pomocą ognia artylerii i moździerzy, wykonania zakłóceń radiowych i maskowania przeciwradiolokacyjnego;
- rejony rozmieszczenia grup i podgrup przeciwdziałania radiowego w pasach obrony wielkich jednostek.

III. SZCZEGÓLNE CECHY ORGANIZACJI PRZECIWDZIAŁANIA RADIOWEGO W OPERACJI OBRONNEJ ARMII W OKRESIE PRZYGOTOWAWCZYM

Okres przygotowawczy odznacza się następującymi cechami: brak informacji o nplu, możliwość rozpoczęcia agresji przez zaskoczenie, istnienie szerokich pasów działania oraz większej ilości kierunków obronnych, słabe siły, ograniczone prace w dziedzinie inżynierskiego przygotowania terenu itd. W tych warunkach organizacja przeciwdziałania radiowego musi być bardzo elastyczna, zgodna z wymaganiami współczesnymi i zależna od zmian sytuacyjnych.

Z reguły środki przeciwdziałania radiowego nie powinny być rozdrabniane lecz ześrodkowane na kierunku głównego wysiłku armii i przerzucane w czasie trwania operacji z jednego kierunku na inny, jak również stosowane do zabezpieczenia przeciwuderzeń armii.

Decydującą rolę w zapewnieniu skutecznych przedsięwzięć przeciwdziałania radiowego w okresie przygotowawczym spełnia rozpoznanie. Gruntowne rozpoznanie systemu radiotechnicznego npla winno być realizowane jeszcze w okresie pokojowym i uzupełniane w zależności od konkretnych wymagań sytuacji operacyjnej. Różnorodne rozpoznanie a zwłaszcza rozpoznanie radiotechniczne winno określić rozmieszczenie, przeznaczenie, dane taktyczno-techniczne oraz sposób użycia środków radiotechnicznych npla.

Na początku wojny npl uruchomi wszystkie główne elementy systemu radiotechnicznego przygotowanego w czasie pokoju oraz podejmie kroki mające na celu zmianę i rozdział środków, zgodnie z planem operacyjnym. Należy oczekiwać, że oprócz środków radiotechnicznych stosowanych przez npla w czasie pokoju zostaną wprowadzone nowe środki, trzymane dotąd w tajemnicy. Dlatego też dane uzyskane w okresie pokoju winny być stale uzupełniane.

W celu odparcia niespodziewanego ataku npla, przeciwdziałanie radiowe winno być organizowane i planowane jeszcze

w okresie pokoju oraz winno przewidywać różne warianty działania npla.

W każdym wariancie planu przeciwdziałania radiowego należy przewidzieć zniszczenie, w czasie wykonania przeciwdziałania, najważniejszych obiektów radiotechnicznych npla. I tak należy przede wszystkim uderzyć w ośrodki dowodzenia lotnictwem taktycznym, w systemy kierowania środkami powietrznego ataku bezpilotowego i rakietami z przeznaczeniem taktyczno-operacyjnym oraz w główne punkty dowodzenia npla.

W organizacji zakłóceń radiowych należy dążyć głównie do unieszkodliwienia łącz radiowych organizowanych przez npla w celu dowodzenia wielkimi jednostkami pancernymi, jak również w celu utrzymania współdziałania między piechotą, czołgami, artylerią i lotnictwem na kierunku głównego uderzenia.

Szczególną uwagę należy poświęcić walce przeciwko środkom radiotechnicznym desantu powietrznego /zwłaszcza operacyjnego/ stosowanego przez npla w pasie obrony armii. W tym celu należy przewidzieć unieszkodliwienie przez zakłócenia radiowe radiowych łącz dowodzenia desantu powietrznego oraz współdziałania desantu z wojskami lądowymi i lotnictwem wsparcia, jak również zniszczenie stacji radiolokacyjnych naziemnych, przeznaczonych do wykrywania celów powietrznych i kierowania środkami opłot. W rozwiązywaniu tych zadań winny brać udział w miarę możliwości jednostki i środki zakłócające opłot obszaru krajowego.

Przeciwuuderzenie armii winno być zabezpieczone przeciwdziałaniem radiowym według wszystkich przewidzianych wariantów. W czasie przygotowania przeciwuuderzenia, przeciwdziałanie radiowe winno zabezpieczyć pokrycie koncentracji i rozwinięcia sił wykonujących przeciwuuderzenie. Do tego celu należy przewidzieć unieszkodliwienie środków radiotechnicznych kierujących lotnictwem taktycznym i rakietami npla oraz maskowanie przeciwradiolokacyjne rubieży rozwinięcia wielkich jednostek mających wykonać przeciwuuderzenie.

W czasie wykonywania przeciwuderzenia należy unieszkodliwić główne obiekty radiotechniczne npla, znajdujące się na kierunku przeciwuderzenia, a zwłaszcza łącza radiowe dowództw dywizji pierwszego rzutu i łącza radiowe współdziałania tych dywizji z lotnictwem taktycznym.

Dla wykonania zadań przeciwdziałania radiowego w czasie przygotowania i realizacji przeciwuderzenia należy przewidzieć szeroki manewr sił i środków przeciwdziałania radiowego oraz stworzyć z tych środków odwód.

Należy oczekiwać, że w okresie zagrożenia npl rozwinięciem działalności wszystkich rodzajów rozpoznania w celu wykrycia ugrupowania naszych wojsk, rejonów koncentracji, organizacji dowodzenia oraz innych ważnych obiektów, przeciwko którym będzie chciał użyć broń atomową wraz z rozpoczęciem ofensywy. Dlatego też w tym okresie należy stawiać i realizować zadania rozpoznania radiolokacji i telewizji npla. W operacji obronnej armii w okresie przygotowawczym szczególnego znaczenia nabiera wprowadzanie w błąd npla w celu narzucenia mu fałszywych wniosków odnośnie ugrupowania naszych wojsk, systemu obrony, stanowisk dowodzenia i innych ważnych obiektów. Wśród środków wprowadzających w błąd nple ważną rolę spełnia dezinformacja radiowa, maskowanie przeciwradiolokacyjne i maskowanie radiowe. Przedsięwzięcia te należy realizować zgodnie z planem maskowania operacyjnego.

Maskowanie radiowe, mające na celu ukrycie własnych wojsk wobec rozpoznania npla, obejmuje:

- ciszę radiową całkowitą lub na niektórych kierunkach, albo zachowanie dawnej organizacji i dawnego reżimu pracy środków radiotechnicznych, mimo przeprowadzenia zmian w ugrupowaniu i dyslokacji wojsk;
- demonstracje radiowe, czyli praca niektórych radiostacji i stacji radiolokacyjnych pozornych;
- tworzenie pozornych rejonów koncentracji, rubieży rozwinięcia wojsk, stanowisk dowodzenia i innych pozornych obiektów.

Skuteczność przeciwdziałania radiowego w operacji obronnej armii w okresie przygotowawczym, wymaga gruntownego przygotowania sztabów i wojsk jeszcze w czasie pokoju.

x

x

x

Przeciwdziałanie radiowe, jako forma zabezpieczenia walki i operacji, zdobywa w warunkach wojny współczesnej coraz większe znaczenie i wywiera duży wpływ na przebieg i wynik operacji obronnej armii ogólnowojskowej.

W operacji obronnej armii ogólnowojskowej przeciwdziałanie radiowe jest organizowane w celu zniszczenia i unieszkodliwienia systemu radiotechnicznego npla oraz w celu maskowania przeciwradiolokacyjnego wojsk i głównych obiektów.

Dla najbardziej skutecznego przeciwdziałania radiowego niezbędne jest stałe współdziałanie sił i środków przeciwdziałania radiowego z pododdziałami rozpoznania radiowego, dostarczającymi danych dotyczących systemu radiotechnicznego npla.

Wykonanie przeciwdziałania radiowego wymaga aparatury znajdującej się na bardzo wysokim poziomie technicznym /zwłaszcza aparatury radiolokacyjnej/.

Socjalistyczna nauka i sztuka wojenna rozwiązywała i rozwiązuje zagadnienia przeciwdziałania radiowego, uwzględniając doskonalenie środków radiotechnicznych npla.

Rozwój przemysłu oraz wysokie osiągnięcia nauki i techniki radzieckiej i naszego kraju, zabezpieczają wyposażenie naszych sił zbrojnych w nowoczesny sprzęt przeciwdziałania radiowego, zdolny do spełnienia z powodzeniem zadań związanych z operacją obronną armii.

Wymaga to od dowódców i sztabów gruntowniejszego opanowania danych taktyczno-technicznych i sposobu użycia własnych środków przeciwdziałania radiowego.

Równocześnie winni oni poznać środki radiotechniczne npla, jak również opanować zagadnienia dotyczące zabezpieczenia dowodzenia i ciągłości pracy własnych środków radiotechnicznych w warunkach silnego przeciwdziałania radiowego ze strony npla.

autor: płk Rughel Jon - Probleme de arta militara
nr 5/1960, str.36-52.

Tłumaczył: z rumuńskiego: mjr Józef NOWICKI

Wydrukowano w 50 egz.

Egz.Nr.1-50 Bibl.Tajna

Wyk. mjr Nowicki
Druk.I.S. dn.11.4.61r.

Nr.ks.masz.879/WW
Nr.brudn.02026